

Puolustusvoimien tutkimuslaitos

Eettisen toimintakyvyn merkityksestä nykypäivän konflikteille

11. Sotatieteiden päivät

28.9.2022

Krov, ST Janne Aalto

Sotilasetiikan luonne

- Keskustelu sotilasetiikasta on uusien konfliktien myötä tarpeettomasti jakautunut ääripäihin.
 - a) ”Etiikka on tarpeetonta – ei vastapuolellakaan sellaista ole”
 - b) ”Asevoimissa etiikka on itseisarvo”
- Molempien ääripäiden näkemykset ovat sekä teoreettiselta että käytännölliseltä kannalta vähintäänkin puutteellisia.
 - a) Asevoimat ei ole oma moraalinen auktoriteettinsa joka voisi itse määritellä toimintansa oikeutuksen tai sen, toimiiko yksittäinen sotilas oikein tai väärin.
 - b) Julistukselliset asiakirjat ja ylätason käsitteet ovat yksittäisten sotilaiden toiminnan vaatimusten perusteena heikkoja. Todennäköisesti kaikki eivät edes ymmärrä sitä abstraktia kieltä jota noissa *top down* kuvauksissa käytetään. Näin ollen he eivät voi vetää siitä myöskään johtopäätöksiä käytännön toimintaansa.
- Ratkaisu ongelmaan ei kuitenkaan ole Aristotelesta mukaileva *kultainen keskitie* ääripäiden välillä, vaan eettisten haasteiden tarkastelu eri tasojen kautta.

Sotilasetiikan teoreettiset tasot

1. Yksilö
 - 1) Miehistö, aliupseerit, nuoremmat upseerit (junior officer)
2. Yhteisö
 - 2) Vanhemmat upseerit (senior officer)
3. Yhteiskunta
 - 3) Ylin johto

- Erilaiset vaatimukset eri tasoilla.
- Tasot perustuvat erotteluun - eivät rajaamiseen.
- Faktat eivät tasolta toiselle siirtyessä katoa tai muutu, mutta niiden painoarvo muuttuu ja ratkaisut joudutaan tekemään eri painotusten mukaisesti

Etiikan merkitys

- Hyödyt mitattavissa vasta operatiivisen toiminnan päätyttyä
 - Yksilön henkilökohtaisen arvomaailman eheys ja sen vaikutukset psyykkiseen ja fyysiseen toimintakykyyn
 - Yhteiskunnan kollektiivinen arvomaailma ja sen kunnian, häpeän ja syyllisyyden kokemukset
- Valmistautuminen tehtävä ennen operatiivista toimintaa
 - Läpi uran jatkuva nousujohteinen koulutus

Etiikka ei auta voittamaan yhtään taistelua, mutta sen puute voi johtaa jo voitettun taistelun tai sodan häviämiseen

Kiitos mielenkiinnosta

